

Divadelní fakulta Akademie múzických umění Praha
Katedra teorie a kritiky

**Barbora Sedláková: ANALÝZA VZTAHU IVANA A ČERTA V INSCENACÍCH
BRATRŮ KARAMAZOVÝCH V REŽII LUKÁŠE HLAVICI A VLADIMÍRA
MORÁVKA**

**bakalářská diplomová práce
posudek vedoucí práce**

Volba tématu bakalářské práce Barbory Sedlákové není nikterak náhodná. Souvisí s jejím dlouhodobým zájmem o dílo F. M. Dostojevského i o analýzu inscenace, především vztahů postav a hereckých prostředků, jimiž jsou v inscenaci prezentovány. Obojí se propojilo na semináři kritiky, jímž Sedláková prošla ve druhém ročníku studia a jehož výstupním zadáním bylo porovnání hereckého výkonu z vybrané scény ze dvou různých zpracování Dostojevského Bratrů Karamazových, a sice inscenace režiséra Evalda Schorma v Divadle Na zábradlí (premiéra 13. 3. 1979) a režiséra Lukáše Hlavici v Dejvickém divadle (premiéra 10. 3. 2000) se zaměřením na analýzu hereckých prostředků obou představitelů téže postavy. Sedláková si tehdy zvolila právě dialog Ivana a jeho halucinace v podobě čerta a odevzdala text věnující se postavě čerta ve ztvárnění Vlastimila Bedrny a Ivana Trojana, který mě zaujal nejen přesným čtením situací a vztahů, ale i schopností je popsat a z popsaného vyvodit osobité závěry.

Nedlouho poté mě Barbora Sedláková oslovila s přáním, aby se této tématice mohla věnovat i ve své bakalářské práci pod mým vedením. Aby nevznikla pouze rozvedená kopie toho, co předestřela v předchozí dílčí práci, rozšířily jsme po úvaze zaměření bakalářské práce na analýzu vztahu Ivana a jeho halucinace v podobě čerta a to na základě porovnání dvou, výkladem i výrazovými prostředky velmi odlišných inscenací, první byla již zmíněná inscenace Dejvického divadla v režii Lukáše Hlavici a druhou inscenace Divadla Husa na provázku režiséra Vladimíra Morávka Bratři Karamazovi: Vzkříšení (premiéra 10. 2. 2006). Vlastní analýze vztahu obou postav ve vybraných inscenacích předradila Sedláková krátký, ale pro potřebu práce naprosto postačující a originální vhled do díla F. M. Dostojevského a typologie jeho postav. Na jedné straně v něm prokazuje značnou znalost jeho tvorby i odborné literatury, jež se jí zabývá, na druhé straně pak na základě vlastní analýzy postav, zejména pak románu Bratři Karamazovi, vyvozuje některé typické rysy Dostojevského hrdinů (dvojnickví a rozdvojení postav, dialogičnost jejich vnitřních monologů, jejich psychické propojení atd.), s nimiž pak pracuje v samotné analýze obou inscenací. Další část vstupního textu je pak věnována charakteristice Ivana Karamazova a jeho vztahům k ostatním postavám románu, zejména vztahům s otcem a nevlastním bratrem Smerďakovem, které jsou důležité pro pochopení vztahu Ivana a jeho čerta.

Stěžejní část textu se poté zabývá oběma inscenacemi, jejich obecné charakteristice i rozboru konkrétní scény dialogu Ivana a čerta. Analýza je detailní, vychází ze zhlédnutých záznamů i textů obou dramatizací a jejich úprav, v případě Morávkovy inscenace i z kontextu jeho scénického projektu Sto roků kobry, jehož jsou Bratři Karamazovi součástí. Autorka práce v analýze prokázala schopnost přesného čtení herecké i režijní práce a samostatné úvahy při její interpretaci. V závěru pak věcně shrnuje poznatky, jež z analýzy obou inscenací vyplývají a jež jsou již součástí předchozího textu, konfrontuje je i s výše stanovenou charakteristikou postavy Ivana Karamazova.

Barbora Sedláková pracovala na bakalářské práci s velkým zaujetím pro téma, během práce objevovala samostatně řadu pozoruhodných souvislostí a závěrů. Zároveň však i velmi citlivě

reagovala na podněty, které vyplývaly ze vzájemných diskusí jednotlivých verzí jejího textu. Spolupráce s ní byla pro mě velmi příjemná a v mnohém i osobně přínosná. Z výše uvedených důvodů ráda konstatuji, že text Barbory Sedlákové svým rozsahem i dosaženou obsahovou a stylizační úrovní naplňuje nároky kladené na bakalářskou práci na vysoké úrovni, samostatně uplatňuje a sumarizuje poznatky, jež Sedláková během bakalářského studia získala. Doporučuji ji k obhajobě s hodnocením B.

V Praze, dne 6. září 2021

PhDr. Radmila Hrdinová